

Lek. Magdalena Pływaczewska

**Walidacja laboratoryjnych parametrów funkcji
nerek w ocenie rokowania pacjentów z ostrą
zatorowością płucną**

**Rozprawa na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu
w dyscyplinie nauki medyczne**

Promotor: Dr hab. n. med. Maciej Kostrubiec

Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii z Centrum Diagnostyki i
leczenia Żylnej Choroby Zakrzepowo-Zatorowej,

Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus,

UCK Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Kierownik Kliniki: Prof. dr hab. n. med. Piotr Pruszczyk

Obrona rozprawy doktorskiej przed Radą Dyscypliny Nauk Medycznych
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Warszawa 2021

Streszczenie

Założenia: Stratyfikacja ryzyka jest konieczna do optymalnego postępowania u pacjentów z ostrą zatorowością płucną (OZP). Przez zachwianie równowagi w układzie krążenia ostro zatorowość płucna uszkadza nie tylko serce ale też inne organy, szczególnie wrażliwe na niedokrwienie. Poprzednio prowadzone badania wskazują, że dysfunkcja nerek wpływa na śmiertelność i jej ocena może poprawić rokowanie u chorych z OZP.

Hipotezy badawcze: W niniejszej pracy postawiono hipotezy, że ocena współczynnika przesączania kłębuszkowego (GFR-glomerular filtration rate) wyliczonego metodą MDRD i wzorem Cockcrofta-Gaulta poprawi stratyfikację ryzyka zgonu u pacjentów z OZP. Ponadto zastosowanie wzoru Cockcrofta-Gaulta pozwoli na bardziej precyzyjną ocenę prognostyczną w porównaniu do zastosowania formuły MDRD, szczególnie u pacjentów w podeszłym wieku lub z niższą masą ciała.

Metodyka: Do wielośrodkowego międzynarodowego, obserwacyjnego, kohortowego badania zostało prospektywnie włączonych 2274 pacjentów (1147 M/1127 K, mediana wieku 71 lat, zakres: 18-101) hospitalizowanych z powodu ostrej zatorowości płucnej w trzech europejskich ośrodkach. Oznaczenie stężenia kreatyniny i wyliczenie GFR było wykonywane przy przyjęciu. Pacjenci byli objęci obserwacją przez 180 dni. Za pierwotny punkt końcowy był uznawany zgon w ciągu 30 dni.

Wyniki: Wartości szacowanego objętości metodami GFR były najwyższe u pacjentów z OZP niskiego ryzyka i najniższe w grupie wysokiego ryzyka. Wyliczony według obu wzorów GFR był istotnie wyższy w grupie pacjentów którzy przeżyli, w porównaniu do zmarłych. Użycie punktu odcięcia <60 ml/min/1,73m² dla eGFR_{MDRD} szacowało pierwotny punkt końcowy z czułością 67%, swoistością 52%, pozytywną wartością predykcyjną (PPV) 8% i negatywną wartością predykcyjną (NPV) 97%. Dla eGFR_{CG}

wartości te wynosiły odpowiednio: czułość 62%, swoistość 62% PPV 8,6%, NPV 96%. Pole pod krzywą ROC dla eGFR_{CG} było nieznacznie większe niż dla eGFR_{MDRD}: 0,658 (95% CI: 0,608-0,709) vs. 0,631 (95% CI: 0,578-0,683), p=0,12. Subanaliza krzywych ROC dla populacji od 65 roku życia uwidoczniała istotną statystycznie przewagę wzoru CG. Pole pod krzywą (AUC) wyniosło 0,673 (95% CI: 0,615-0,731) dla eGFR_{CG} vs 0,631 (95% CI: 0,569-0,692) dla eGFR_{MDRD}, p = 0,035. Pacjenci z upośledzoną funkcją nerek mieli gorsze 180-dniowe rokowanie w analizie Kaplana-Meiera. Dysfunkcja nerek była istotnym czynnikiem ryzyka wystąpienia krwawienia w obserwacji 30-dniowej. Epizody krwawień występowały około trzykrotnie częściej u chorych z GFR ≤ 30 ml/min/1,73m² (lub ml/min) według obu wzorów w porównaniu z resztą grupy badanej. Nie wykazano przewagi wzoru MDRD lub CG w prognozowaniu ryzyka krwawienia.

Wnioski: eGFR_{MDRD} i eGFR_{CG} oceniony w chwili przyjęcia do szpitala jest istotnym predyktorem 30-dniowej i 180-dniowej śmiertelności u pacjentów z OZP. eGFR_{CG} wydaje się być nieznacznie lepszy w ocenie 30-dniowego rokowania w grupie chorych w podeszłym wieku. Nie wykazano różnic w zastosowaniu wzoru CG i MDRD w ocenie prognostycznej OZP u pacjentów z masą ciała ≤ 60 kilogramów. Upośledzona czynność nerek jest istotnym czynnikiem ryzyka wystąpienia krwawienia w obserwacji 30-dniowej. Nie wykazano przewagi wzoru MDRD lub CG w wyodrębnieniu grupy z większą częstością powikłań krwotocznych.

Magdalena Pływaczewska
LEKARZ
3162814

dr hab. n. med.
Maciej KOSTRUBIEC
specjalista chorób wewnętrznych
KARDIOLOG
1165869

